

врѣмето на Лудовика XIV, имали тамъ една крѣпостъ. Кралѣтъ на лагосската държавица отгѣпилъ въ 1861 господарскитѣ си права на Англия, за да брани земята му отъ дахомейския кралъ, който нападалъ непрѣстанно тая земя, та заробвалъ жителетѣ ѝ и ги продавалъ на робнитѣ търговци.

**Лагранжъ** (*Носифъ*, графъ). Единъ отъ най-великитѣ математици, род. въ Туринъ въ 1736; умр. въ Парижъ въ 1813. Много пжти се е възбуждалъ споръ за Л-вата народностъ, нъ понеже е отъ французско происхождение (Декартовъ внукъ), па е и писалъ само по французски, сега всички го припознаватъ за французинъ. Л. се занимавалъ въ туринския университетъ първенъ съ класицитѣ, а послѣ съ гръцкитѣ геометрии. Когато билъ още момче, той разрѣшилъ Ейлеровата равноокръжна задача, и когато билъ на 19 години се назначилъ професоръ на математиката въ туринското артилерийско училище. Въ *Actes de la société privée de Turin* токоречи всичкитѣ статии принадлежали на Л. Въ 1759, по прѣдложението на Ейлера, Л. билъ избранъ членъ на берлинската академия, а въ 1766 прѣминялъ въ Берлинъ, дѣто Фридрихъ Велики го назначилъ Ейлеровъ прѣемникъ, като прѣдсѣдателъ на академията. Слѣдъ Фридриховата смъртъ, Неаполъ, Сардиния, Тоскана и Франция се борили за честта да даджѣ на Л. по-добро положение. Той приелъ поканата на Франция (1787). На другата година напечатаалъ въ Парижъ знаменитата си *Аналитическа Механика*, която до сега служи като най-добро ръководство за изучаването на механиката. Покрай чи-

стата математика и аналитическата механика, Л. много се занимавалъ съ небесната механика, хартографията, теорията за прѣломлението на лучитѣ и др. Прѣзъ революцията Л. зель участие въ установението на метрическата система. Той билъ професоръ на политехническото и нормалното училища и др. Славата му била толкова голѣма, че когато окупирали французскитѣ войски Туринъ, Директорията възложила на гражданския комисаръ Еймара да отдаде почитание на бащата на великия математикъ. Наполеонъ I много високо цѣнилъ Л., направилъ го сенаторъ, наградилъ го съ голѣмия кръстъ на *почетния леионъ*, произвелъ го графъ на империята и др. Л-вото тѣло се покои въ Пантеона. Съ спокоенъ и добродушенъ характеръ, Л. извиквалъ най-въстѣргено въхищение у ония, които го познавали. Нѣкои отъ по-главнитѣ Л-ви съчинения, освѣнъ споменжитѣ, сж: Записки «за движението на течноститѣ» и «распространението на слуха»; друга записка, която опровергава д'Алемберовитѣ възгледи по теорията за образуването на земята. Когато билъ само на 24 години, обнародвалъ своята *Нова Метода*, по-сетитѣ извѣстна съ името *Смѣтане на Вариациитѣ*, съ което приложилъ ново и могъщо оръжие въ философския арсеналъ. Въ 1764 записката му «за люлѣянето на луната на осѣта си» добила първата награда на академията. Слѣдъ това се явили работитѣ му по разрѣшението на «численитѣ» и «алгебрическитѣ» уравнения. Л. е направилъ много изслѣдвания и въ астрономията. Много негови мемоари сж разсѣяни въ запискитѣ